

ЗРАСРВ-бр.№ЭСИИ-1461 от 14 юни 2019г.

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Никола Димитров Ботушаров
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Относно дисертационния труд за получаване на образователна и научна степен „доктор“
на тема:

**„НЕФТОГАЗОНОСНА ПЕРСПЕКТИВНОСТ НА ЮГОИЗТОЧНАТА ЧАСТ НА
ГОРНОТРАКИЙСКАТА НИЗИНА“**

представен от маг. инж. Гергана Георгиева Мерачева

Професионално направление: шифър 5.8. „Проучване, добив и обработка на полезни
изкопаеми“; Научна специалност „Геология и проучване на полезните изкопаеми“

Представените от магистър инж. Гергана Георгиева Мерачева документи и материали по дисертацията ѝ отговарят на изискванията и законовите разпоредби в Република България, както и на Правилата за условията и реда за придобиване на образователни и научни степени и за заемане на академични длъжности в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“, както и на минималните наукометрични показатели за ОНС „доктор“.

Дисертационният труд съдържа 156 стр., в това число 74 фигури, 8 таблици, разпределени в 4 глави, заключение и използвана литература (общо 164 заглавия, от които 77 на кирилица и 87 на латиница). Представени са 5 публикации, свързани с темата на дисертацията, написани в съавторство с научния ѝ ръководител доц. д-р Ефросима Занева-Добранова и научния консултант проф. д-р Мая Стефанова. Авторефератът също е съставен по правилата и отговаря на съдържанието на дисертационния труд.

Дисертацията е по същество актуална, а извършените изследвания съвременни. Актуалността ѝ се състои в системното проучване и комплексно изследване на северозападния борд на Тракийския басейн на българска територия, породени от необходимостта за по-нов и съвременен поглед особено върху въглеводородо-генериращия потенциал на скалите. Съдържанието на дисертацията очертава един широк кръг от научни проблеми, свързани с оценката на нефтогазоносната перспективност на изследвания район.

Първите раздели на дисертацията дават геоложката и методологична основа и ясно очертават основните приоритети на изследването.

Глава 1. и включените в нея подраздели, представят геоложката изученост, тектонския строеж, стратиграфската и хидрогеоложка характеристика в югоизточната част на Горнотракийската низина. Те са и основна предпоставка за последователното разгръщане на следващите глави в дисертационния труд и представяне на методологията и аналитичните изследвания.

В Глава 2. ясно са описани съвременните методологични подходи при оценка на нефтогазоносната перспективност. Докторантката е натрупала значителен теоретичен обем информация, което ѝ позволява комплексно и обосновано да използва всички методи и успешно да оценява достоверността на получените резултати от проведените изследвания.

Глави 3 и 4 представляват аналитичната и интерпретационната част от дисертационния труд, където са описани теренните наблюдения, представени са резултатите от лабораторните изследвания, съставени са 3-Д геоложки модели, осъществено е 1-Д петролно-системно моделиране на изследвания район и са анализирани основните критерии за нефтогазоносност. Направена е комплексна оценка на нефтогазоносната перспективност чрез характеристика на басейновото пространство, елементите и процесите в хипотетичната петролна система на българска територия.

Заклучението и основните приноси са много добре структурирани, като ясно са посочени и обобщени получените резултати.

Общото ми впечатление от дисертационния труд на Гергана Мерачева е положително. Ще отбележа, обаче и някои бележки и въпроси, касаещи дисертацията, които биха имали отношение и към бъдещата научноизследователска дейност на кандидатката:

- Заглавието на дисертацията не акцентира върху басейновия анализ и петролно-системния подход, които са в основата на работата. Очертаването на района на изследването е направено по-скоро на географски принцип, отколкото на геоложка или тектонска основа;
- Заявената цел и задачите на изследването са разнородни и разработени в рамките на две глави, развити съответно в 20 страници (Глава 3) и 71 страници (Глава 4). Това създава впечатление за известен дисбаланс по отношение структурирането на дисертацията, което би могло да се избегне чрез разделяне на Глава 4 на две или три самостоятелни части;

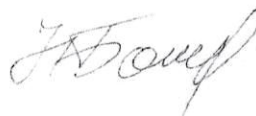
Възникнаха и следните въпроси:

- Какви изводи могат да се направят от състава на въглеводородните газове в изпитаните олигоценски и плиоценски хоризонти в сондажи на българска територия?
- Как оценявате възможностите за успех при бъдещи търсещо-проучвателни работи с оглед на присъствието на вътрешно-формационни и локални екрани, които не са широко застъпени в района на изследване?
- Може ли да се правят благонадеждни аналогии между скалите и въглеводородо-генериращият им потенциал от българската и турската част на Тракийския басейн?
- В каква посока на българска територия и защо биха могли да се разгърнат търсещо-проучвателните дейности за нефт и газ, съобразно получените резултати от сондаж Р-1 Свиленград и направените в настоящата дисертация анализи?

В заключение считам, че дисертацията е актуална и съдържа лично проведени геоложки наблюдения и анализи. Докторантката притежава необходимите теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания. Поставените за решение въпроси са добре дефинирани, обстойно разгледани, а получените модели предлагат възможности за интересни интерпретации. Основните приноси на дисертационния труд се съдържат в научно-приложните резултати и дават съвременен поглед върху въглеводородо-генериращия потенциал на скалите от изследвания район.

Дисертацията и научната работа на Гургана Георгиева Мерачева ми дават основание да считам, че тя много добро познава основните методологични подходи в научната специалност „Геология и проучване на полезните изкопаеми“. Предложеният дисертационен труд отговаря на изискванията за присъждане на научна и образователна степен „доктор“ и за това аз давам своята положителна оценка и ще гласувам „за“ присъждане на степента.

Изготвил становището:

13 Юни 2019 г.

гр. София

(доц. д-р Никола Ботушаров)